

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ» Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>051 Економіка</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Економіки та підприємницької діяльності</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., ст. викл. Паламаренко Яна Вікторівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	palamarenko@vsau.vin.ua , yannetlamar.sun@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Організація зовнішньої торгівлі» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Маркетинг», «Економіка і організація біржової торгівлі».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Організація зовнішньої торгівлі» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – полягає у формуванні знань та навиків студента щодо питань організації та регулювання міжнародної торгівлі, включаючи сучасні механізми укладання міжнародних контрактів купівлі-продажу, а також довести основні теоретичні положення сучасної економіки до оволодіння студентами

економічних спеціальностей; надати допомогу в започаткуванні у студентів навичок та вмінні використовувати теоретичний інструментарій в дослідженні економічної поведінки господарювання.

Освітня компонента «Організація зовнішньої торгівлі» вивчається згідно з навчальним планом підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування у студентів системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо використання закономірності функціонування та розвитку сучасної системи зовнішньої торгівлі з урахуванням специфіки країн з транзитивною економікою, насамперед України, здатність проявляти ініціативу у прийнятті підприємницьких рішень, здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень. Після вивчення вибіркової компоненти студенти повинні знати: організаційну систему зовнішньої торгівлі; правові аспекти зовнішньої торгівлі; техніку та правила здійснення міжнародних торговельних, їх методологію та систему обчислення відповідних показників; зміст та особливості планування, організації та проведення міжнародних торговельних операцій в Україні. Вміти: планувати та організовувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства у сфері міжнародної торгівлі; визначати ефективність здійснення міжнародної торгівлі; використовувати сучасні інформаційні технології для здійснення зовнішньоторговельних операцій в галузях народного господарства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності (СК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати:

РН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

РН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність

РН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

РН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (hardskills): практичні навички (систематизація знань з організації торгівлі в сучасних умовах господарювання, використовується аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень), робота в команді (реалізується через: метод проєктів) та (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	2	2	8
2	Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю	2	2	8
3	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	2	8
4	Місце та роль підприємства у зовнішньоекономічній діяльності країни	2	2	8
5	Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств	2	2	8
6	Митне оформлення експортних та імпорتنих операцій	2	2	10
7	Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	2	2	8
8	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	2	8
9	Стандартні документи і системи. Документарні продажі	2	2	8
10	Практичні аспекти застосування електронної комерції в зовнішньої торгівлі	2	2	8
11	Якість у зовнішній торгівлі	2	2	6
12	Менеджмент торгових підприємств зовнішньої торгівлі	2	1	6
13	Юридичний супровід міжнародного бізнесу	2	1	6
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою

навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає виконання індивідуальних завдань

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять та лекційних занять (опрацювання літературних джерел)	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Розв'язування типових задач та ситуаційних вправ, заповнення таблиць, моделювання схем, виконання тренувальних завдань, що вимагають осмислення, запам'ятовування і простого відтворення раніше отриманих знань	24	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Групові та індивідуальні творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист проєктів, вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, таблиць)	36	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Контрольні роботи та тестування (опрацювання тестів згідно теми практичного заняття, самостійне розв'язування типових задач, письмове оформлення завдань)	20	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Алькема В.Г., Терехов В.І., Одягайло Б.М. Міжнародна торговельна діяльність: підручник. К. ВНЗ "Університет економіки та права "КРОК". 2018. 698 с.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля: підручник. Центр навчальної літератури (ЦУЛ) 2019. 400 с.
3. Григорова-Беренда Л.І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2018. 136 с.
4. Гончаренко О., Дьяченко О. Зовнішня торгівля України у період пандемії COVID-19. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2020. № 6. С. 94-106.
5. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов. ; Університет ДФС України. Ірпінь, 2019. 410 с.
6. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Іксарова Н.О. Зовнішня торгівля України: ХХІ століття [Текст] : монографія / [та ін.]. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 600 с
7. Кругляк В. Зовнішня торгівля України - 2020. 2021. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/06/ztu_20_ue.pdf
8. Рокоча В.В. Міжнародна торговельна діяльність: підручник. К.: ВНЗ Університет економіки та права КРОК, 2018. 698 с.
9. Козак Ю.Г., Sporek T, Molendowski E, та інш. Міжнародна торгівля: підручник. Видання 5-те, перероб. та доп. Київ-Катовіце-Краків: Центр учбової літератури, 2015. 272 с.
10. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Барановська М.І. Міжнародна торгівля: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2010. 441 с.
11. Козака Ю.Г., Логвинової Н.С., Ковалевського В.В. Міжнародні фінанси: Навч. Посібник. Київ: ЦУЛ, 2007. 640 с.
12. Вічевич А.М., Матвеев М. Е., Максимець О. В. Основи зовнішньоекономічної діяльності. Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Львів: Афіша, 2014. 272 с.
13. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. К.: Знання, 2015. 168 с.

Додаткова

1. The World Bank: 2019. URL: http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?Code=NY.GDP.MKTP.CD&id=af3ce82b&report_name=Popular_indicators&populartype=series&ispopular=y/

2. The World Factbook. 2019. URL: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/up.html>
3. Zdzislaw W. Puslecki Current Trends in Foreign Trade Theory and Policy. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/322285407_Current_Trends_in_Foreign_Trade_Theory_and_Policy
4. WTO Statistical Database. 2018. URL: <http://stat.wto.org/StatisticalProgram/SDBStatProgramHome.aspx?Language=E>.
5. Основні тренди міжнародної торгівлі 2020: огляд знакових подій. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodne-pravo-investiciyi/osnovni-trendi-mizhnarodnoyi-torgivli-2020-oglyad-znakovih-podiy.html>
6. Andrii Sakhno, Iryna Salkova, Antonina Broyaka, Nataliia Priamukhina. A Methodological Analysis for the Impact Assessment of the Digitalisation of Economy on Agricultural Growth. International Journal of Advanced Science and Technology Vol. 29, No. 8s, 2020, pp. 242-249.
7. Гончар І.А. Характери формування зовнішньої торгівлі України: статистична оцінка. *Статистика України*. 2013. № 2. С. 16–20.
8. Далик В.П. Зовнішня торгівля України: реалії та перспективи розвитку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. № 1. С. 110–113.
9. Ковальчук С.Я., Григораш М.В. Особливості експортних операцій в межах дії Зони вільної торгівлі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 9. С. 67-71.
10. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. Основи міжнародної торгівлі: Навчальний посібник. Київ: ЦНЛ, 2005. 656 с.
11. Паламаренко Я.В. Концептуальні засади формування стратегії інноваційного розвитку підприємств АПК України. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 29. С. 91-100.
12. Покришка Д.С. Динаміка зовнішньої торгівлі в Україні в умовах трансформації внутрішніх і зовнішніх чинників зростання. *Міжнародна економіка та менеджмент*. 2015. № 5. С. 50–58.
13. Хаєцька О.П. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва в Україні Економіка та управління АПК. 2018. № 2. (140). С. 122-131.
14. Хаєцька О.П. Особливості економічного зростання в Україні та світі. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?>
15. Palamarenko Y.V., Mashevskaya A.A. Research of financial and economic risks in the enterprise management system. *Colloquium-journal*. 2021. Vol. 16 (103). Część 4. P. 13-24..
16. Palamarenko Y.V., Mashevskaya A.A. Organization of retail trade in food products and ways to improve it. The scientific heritage. 2021. № 68 (68). Vol. 4. P. 21-34.

17. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011
18. Офіційний сайт фахового журналу *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. URL: efm.vsau.org
19. Законодавча база Верховної Ради України. URL: <http://zakonO.rada.gov.ua/>.
20. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
21. Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
22. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
URL: www.me.gov.ua
23. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua
24. Офіційний сайт інформаційно-аналітичного та експертного центра України в галузі зовнішньої торгівлі. URL: <http://www.dzi.mfert.gov.ua>
25. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів: постанова Кабінету Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-%D0%BF>.

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань (розв'язування типових задач)	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист дослідницьких проєктів)	6
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3

7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання домашніх завдань	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист дослідницьких проєктів)	6
	Всього за атестацію 2	30
11	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності (участь у роботі наукових гуртків, конференціях, підготовка наукових тез, статей, доповідей тощо).	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.